

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 50 pesit vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati po dogovoru. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Din 12,- za tuzemstvo Din 20,- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Srednja ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strommayerjeva 2b — NOVO MESTO: Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Kdo bo zmagal v Španiji:

Letalska premoč upornikov

Po trditvah moskovskega tiska sta poslali Nemčija in Italija španskim upornikom v teku zadnjega meseca 500 najmodernejših letal in 700 pilotov

Moskva, 1. okt. Moskvska »Pravda« objavlja oster članek o tem, kdo da vodi nacionalistične letalske sile v Španiji. Članek pravi, da Nemčija in Italija dnevno pošiljata cele eskadre letal nacionalistom v Španijo. Članek navaja nato podatke, ki jih je o teh dobavah objavljalo angleško in francosko časopisje. Tako je Nemčija od 19. julija do 25. septembra poslala v Španijo 320 letal, Italija pa 180 letal. Obe državi sta obenem poslali v Španijo 700 izkušenih pilotov in tehnikov. Vsa letala so najmodernejša in so bila zgrajena v letih 1934 in 1935.

Ob začetku državljanske vojne je Španija imela 500 letal in okoli 400 letal je ostalo na razpolago vladi. Po zadnjih vesteh pa se vidi, da so nacionalistična letala v veliki premoči in sicer pride na eno vladno letalo 5 nacionalističnih letal. Na nekaterih odsekih fronte pride celo 12 nacionalističnih letal na eno vladno letalo.

Bilbao v topovskem ognju

Hendaye, 1. oktobra. b. Uporniki so začeli s težkim artiljerijskim napadom na Bilbao. Granate so zahtevale več smrtnih žrtev. Ko so eksplozivne prve granate in so se porušile prve hiše, se je prebivalstva letala prava panika. Bombardiranje mesta je trajalo štiri ure. Takoj nato so se nad mestom pojavili bombarderji in začeli metati bombe. Ko so letala opravila svoje delo, so se spustila čisto nizko nad hiše in trosila po mestu letake, ki so pozivali občinstvo, naj se upornikom mirno preda.

Protinapad vladnih čet pri Toledu

Toledo, 1. oktobra. b. Proti jugu in vzhodu razpršene vladne čete so se zopet zbrale in s protinapadi pridobile nekoliko terena. Tako so pri kraju Bargas, ki leži na madridski cesti, prisilile upornike k umiku. Šele uporniška letala so ustavila nadaljnje prodiranje vladnih čet. Boji za osvojitve Bargas so se nadaljevali pozno v noč.

Vladno vojno poročilo

Madrid, 1. oktobra. d. Vlada je objavila komunikacijo, po katerem so vladna letala večer bombardirala Oviedo ter odvrkla 2.000 bomb. Na fronti pri Madridu so vladna letala poglajala v beg več letal upornikov. Vladna letala so bombardirala tudi Villa Mail. V odseku pri Olli je vladna milica odbila tri napade upornikov.

V odseku pri Vargi se razvijajo srditi boji. Vladni milici se je posrečilo zapreti cesto, ki vodi v Aranjuez.

Na biskajski fronti sta ustavljeni dve ofenzivi upornikov, ki sta bili odbiti z velikimi izgubami za upornike. Na aragonski fronti pri Barbari so vladne čete ustavile prodiranje upornikov, ki so imeli znatne izgube. V tem tednu je pobegnulo na vladno stran okoli 700 upornikov.

Vlada gradi v največji naglici tri obrambne črte okoli prestolnice.

Vojno ministrstvo je odredilo mobilizacijo rezervistov iz letnikov 1932 in 1933. Objavljena je bila odredba, ki podreja miličnike in prostovoljce vojaški disciplini.

Pred padcem Huesce

Barcelona, 1. oktobra. A.A. Katalonski vojni minister polkovnik Sandino je izjavil novinarjem, da so republikanske čete zavzele uporniške posojanke na prelazu Quinto in na gori Aragoni. To so najvažnejše posojanke za napad na Huesco. Na kraju svoje izjave pravi polkovnik Sandino, da je treba vsak hip računati s padcem Huesce.

Madrid, 1. oktobra. A.A. Havas poroča: Vladne čete so zavzele Monte Aragon in Este Coquinto. Sedaj se razvija bitka na cesti proti Huesci.

Prodiranje upornikov proti Madridu

Burgos, 1. oktobra. o. Uporniške čete so zavzele del železniške proge, ki vodi iz Madrida proti Siguenzi in dalje proti severovzhodu. Ofenziva proti Madridu je s tem stopila v odločilno fazo. Uporniki naglo napredujejo. Od juga prodira proti Madridu vojska pod vodstvom generala Barrele, osvoboditelja Toleda, ki šteje okrog 15.000 moč.

General Franco je prispeval v Toledo in je na dvorščiku porušene Alcazara odlikoval vse preživle branitelje. Njihov poveljnik polkovnik Moscardo je bil odlikovan z najvišjim španskim redom.

Pričetek evakuacije Madrida

Pariz, 1. oktobra. w. Kakor poročajo iz Madrida, so sredi pričetka odstranjevanja ženske in otroke članov rdeče milice iz španskega glavnega mesta v Valencijo in druge sredozemske luke. Notranje ministrstvo sporoča, da bo vsemu prebivalstvu mogoče odpotovati v Valencijo, Barcelono in druge

kraje, ki so še v rokah vlade. V inozemstvu razširjene vesti, da namerava tudi vlada zapustiti Madrid, se odločno demantirajo.

Baski dobe avtonomijo

Madrid, 1. oktobra. d. Pokrajina Baskov bo dobila enak avtonomni statut, kakor ga ima Katalonija. Bržotone bo vlada predložila že sedaj tozadevni z-konski predlog parlamentu.

Francija bo tiho priznala aneksijo Abesinije s strani Italije

Novi poslanik v Rimu bo zastopal obenem francoske interese v Abesiniji

Pariz, 1. oktobra. k. Sredič je bil objavljen komunikacijo zunanjega ministrstva po katerem so se izvršile važne izpremembe v francoski diplomatski službi. Tako sta bila premeščena poslanika Alphand iz Moskve v Bern in Arsene Henry iz Kodanija v Tokio. Za nove poslanike so bili imenovani načelniki v zunanjem ministertvu Oulondre, ki pojde v Moskvo, Peyrouton, ki pojde v New York, in René Doyne de Saint Quintin kot naslednik Chambruna v Rimu. De Chambrun je bil upokojen.

Po poročilih iz Rima so sprejeli imenovanje de Saint Quintina za novega francoskega poslanika na italijanskem dvoru z velikim zadovoljstvom, ker sodijo, da bo odpoklican tudi sedanji francoski poslanik v Adis Abebi, tako da bo de Saint Quintin v Rimu zastopal tudi francoske

interese v Abesiniji. Na ta način naj bi Francija molče priznala italijansko aneksijo Abesinije. Italija bi se s tako rešitvijo abesinskega problema zadovoljila in ne bi iztopila iz Društva narodov. Pristala bi tudi na pogajanja za novo ureditev lokarnskega problema.

Abesinija pripravljena na največje žrtve

Zeneva, 1. oktobra. br. Abesinski delegat je na seji sveta Društva narodov izjavil, da bi bila Abesinija pripravljena doprinesiti največje žrtve za to, da bi se abesinsko vprašanje uredilo v okviru in duhu načel Društva narodov. Abesinsko poslanstvo v Londonu pa je istočasno izdalo komunikacijo, v katerem naglašajo, da se abesinski cesar nikdar in pod nobenim pogojem ne bo odrekel abesinskemu prestolu.

Vsi politični shodi na Madžarskem prepovedani

Dopustna so samo zaupna zborovanja narodnih poslancev

Budimpešta, 1. oktobra. b. Madžarska vlada je danes do nadaljnjega prepovedala vse politične shode in vse politične manifestacije sploh. Dopuštena so samo zaupna zborovanja poslancev z volilni lastnega volilnega okraja, v kolikor gre za polaganje računov o njih delu.

V poučenih krogih opozarjajo na nedavno izjavo notranjega ministra, po kateri so razne okoliščine prisilile vlado, da izda te preventivne ukrepe, ki so predvsem potrebni za zagotovi in obnovi med politični-

mi strankami in delavskim slojem miroljubno razmerje, ker bi razredna agitacija mogla povzročiti nemire. Razen tega bi takšne razmere utegnile zbuditi v tujini napačno mnenje o položaju na Madžarskem, kar bi utegnilo povzročiti padeč madžarske valute. Vlada je hotela samo onemogočiti neodgovorno agitacijo, v nobenem primeru pa ne obveščanja javnosti, ki spada v področje poslancev.

Šolska reforma v Nemčiji

Nemška mladina mora dobiti robinzonovo vzgojo — Šolska doba bo trajala 12 let

Berlin, 1. oktobra. b. V okviru manifestacije nemške delavske fronte v Kroll-opei sta govorila tudi vodja delavske fronte dr. Ley in prosvetni minister dr. Rust. Oba sta se dotaknila vprašanja šolske reforme. Dr. Ley je dejal med drugim da ne smeta danes več določati življenjske poti mladine revščina in stiska. Mladina naj se najprej privadi železu in lesu. Taka robinzonova vzgoja bi bila morda primerna za zadnji šolski letnik. Varovati se moramo take vzgoje, ki bi mlade ljudi

takoj usposobila za strokovnjake. Vsak učenec naj bi šel najprej skozi trdo šolo rokodelstva, šele nato naj bi se lotil specializiranega dela, ki naj bi trajalo dve leti. Vsak mladi Nemec pa naj bi vsaj enkrat prepotoval vso Nemčijo. Minister dr. Rust pa je sporočil, da bo najbrže že prihodnje leto sklenjen pouk na višjih šolah. Namesto do sedanjih štirih let osnovne šole in devet let višje šole, naj bi ves pouk obsegal samo 12 let.

Italija za Locarno

Pariz, 1. oktobra. b. Agencija Havas poroča iz Rima, da je italijanska vlada pripravljena aktivno sodelovati na pripravljajoči se lokarnski konferenci, toda pod pogojem, da se čimprej razširijo vsa vprašanja, katerih ureditev smatra Italija za pogoj uspeha lokarnske konference. Zato želi, da bi se čimprej pričele priprave za londonske posvete lokarnskih sil.

Obisk čl. letalcev v Moskvi

Praga, 1. oktobra. br. Dopoldne sta dve češkoslovaški vojaški letali s predstavniki češkoslovaškega letalstva odleteli s praškega letališča v Moskvo, da vrnejo poletni obisk ruskih letalcev v Pragi. V Moskvi ostanejo približno tri tedne ter si bodo ogledali najvažnejše ruske letalske naprave.

Letalska nesreča v Pragi

Praga, 1. oktobra. br. Na praškem letališču je med pristajanjem neko vojaško letalo izgubilo ravnotežje, tresčilo na tla in se popolnoma razbilo. Pilotu se zaradi premale višine padalo ni več odprlo ter se je smrtno nevarno pobil in je med prevozom v bolnico izdihnil.

Nova letalska katastrofa v Italiji

Rim, 1. oktobra. k. V teku 48 ur se je pripetila že druga letalska katastrofa. Neko vojaško letalo s letališča Ciampino pri Rimu se je med poletom nad Citta Castellano pokvarilo. Pilot se je skušal naglo vrniti na letališče, vendar pa se je moral spustiti precej daleč od pristajališča. Pri tem je letalo zadelo v drevo, se prevrnilo, tresčilo na skalnata tla in se popolnoma razbilo. V letalu je bilo 6 vojaških letalcev. Ve telegrafist je ostal nepoškodovan, vsi ostali so običajni na mestu mrtvi.

Dvoboj med francosko vlado in senatom

Senat je docela spremenil predlagane finančne zakone, poslanska zbornica pa je spremembe ponovno odklonila

Pariz, 1. oktobra. z. Senat je večer ves dan do pozno v noč razpravljal o zakonih, ki so v zvezi z razvrednotenjem franka. Posamezni govorniki so izredno ostro kritizirali postopanje vlade, ki je postavila poslansko zbornico in senat pred izvršeno dejstvo. Kljub ugovoru vlade je senat vztrajal pri stališču, ki ga je zavzela senatna finančna komisija ter je črtal vsa izredna pooblastila vladi in sprejel predložene zakone v docela spremenjeni obliki. Pred glasovanjem je povzel besedo predsednik vlade Leon Blum, ki je izjavil da vlada ne more prevzeti odgovornosti za te spremembe in da slej ko prej vztraja na tem, da sprejemejo predloženi zakoni tako, kakor jih je odobrila poslanska zbornica. Če pa bo senat sklenil predlagane spremembe, bo vlada prepustila odločitev poslanski zbornici sama pa bo izvajala posledice. Kljub tej odkriti grožnji z ostavko je senat s 141 proti 125 glasovom v celoti odobril stališče finančne komisije in potrdil vse predlagane spremembe. Poslanska zbornica se je takoj po končani seji senata sestala o polnoči k novi seji, na kateri je razpravljala o spremembah senata. Sprito sovražnega stališča, ki ga je zavzel senat napram vladi, je smatrala vladna večina v poslanski zbornici za svojo dolžnost, da brani vlado ter je po dvehurni razpravi odklonila vse spremembe senata in znova sprejela predlagani zakon v prvotni obliki s 351 proti 217 glasovom. Seje poslanske zbornice so bile nato odgodene do danes dopoldne ob 11. Danes ob 9. se je znova sestala senat. V senatu vlada bojno razpoloženje in zaenkrat se nihče ne ve, kako se bo ta dvoboj med vlado in senatom odnošeno poslansko zbornico končal. V političnih krogih vlada zaradi tega veliko vznemirjenje. Sedaj bo naloga vlade, da najde kompromisno rešitev. Sodijo, da bo prišlo do sporazuma na tej osnovi, da bo morala vlada vse zaslišne uredbe, nanašajoče se na urejevanje cen in med pred uveljavljanjem predložiti v odobritev poselnemu odboru obeh zbornic. Vsekakor pa mislijo, da je kriza vlade zaenkrat izključena, ker bi rodila nedogledne posledice.

Gospodarska konferenca Male antante

Prihodnji teden se sestane v Bukarešti gospodarski svet Male antante

Beograd, 1. oktobra. o. V Bukarešti se v kratkem prično važna gospodarska posvetovanja Male antante. Za 12. oktobra je napovedana konferenca gospodarskega sveta držav Male antante, že ves teden prej pa se bodo vršila posvetovanja posameznih strokovnih delegacij. Tako se bodo 5. oktobra se sili delegati nac. guvernerjev emisijev bank držav Balkan unifikacijo zakonov o trgovinskih pismih, za kmečko gospodarstvo propagando in za

socijalno higijeno, 7. oktobra izvedenci za pošto, brzojav in telefon, dunavski odbor ter železniški in carinski zastopniki držav Male antante, 9. oktobra pa mešani trgovinski odbor, ki bo proučeval ves kompleks izmenjave blaga med državami Male antante ter sestavil načrte za njeno zboljšanje. O predlogih vseh teh odborov in delegacij bodo nato sklepali na zasedanju gospodarskega sveta Male antante.

Mednarodna konferenca o socialnem zavarovanju

Priporočila vladam glede razširjenja socialnega zavarovanja

Praga, 1. oktobra. A.A. OTK poroča: Mednarodna konferenca za socialno zavarovanje je večer končala svoje delo. Sprejetih je bilo več resolucij. Ena izmed njih tudi predlaga, da naj se razširi socialno zavarovanje za primer invalidnosti in starosti. Zavarovanje za brezposelnost se mora razširiti. Vlade in parlamenti se pozivajo, naj ratificirajo mednarodne konvencije in da naj zmanjšajo rok za

pravico na pokojnino. Tako bi mlajši prišli prej do službe. Konferenca je podprla, da pristane na načelo popolne avtonomije socialnih ustanov, posebno pa institucij za socialno zavarovanje. Predsednik je ob zaključku izjavil, da socialni ideal podpira duha solidarnosti in stoge med ljudmi in je zato to delo eno izmed glavnih opor za mir na svetu.

Antonescu pride v Beograd

Zeneva, 1. oktobra. b. Na svojem povratku iz Zeneve se bo rumunski zunanji minister Antonescu ustavil v Beogradu, da bo nadaljeval v Bukarešti započete razgovore z jugoslovanskimi ministrskimi predstavniki dr. Stojadinovićem.

Iz državne službe

Beograd, 1. oktobra. p. V višjo skupino je napredoval tajnik podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani Danilo Kante. — Premiščeni so geometer Slavko Čibej od katastrske uprave v Logatcu h katastrski upravi v Karlovcu, geometer Fran Bratković od katastrske uprave v Krškem h katastrski upravi v Logatcu in arhivski uradnik katastrske uprave v Ptuj Stanko Dolinšek h katastrski upravi v Kamniku.

Odlikovanje vodje hitlerjevcev v Jugoslaviji

Berlin, 1. oktobra. p. Adolf Hitler je podelil višjemu inž. Francu Neuhausnu, glavnemu zastopniku narodne socialistične stranke za nemške državljane v Jugoslaviji, naslov generalnega konzula. Inž. Neuhausen je doslej zavzemal mesto direktorja nemškega prometnega urada v Beogradu. Pruski ministrski predsednik general Göring je inž. Neuhausnu brzojavno čestital k imenovanju.

Nevaren razbojnik pobegnil

Kosovska Mitrovica, 1. oktobra. p. Iz preiskovalnega zapora tukajšnjega okrožnega sodišča je pobegnil preteklo noč znani razbojnik Regeb Hajder. Pred begom je prežagal težke okove, ki jih je imel na rokah in nogah. Za njim je bila izdana tiralo, a ga doslej še niso imelo.

Razkol v belgijski katoliški stranki

Bruselj, 1. oktobra. d. Katoliški flamski list »Standard« poroča, da bo prišlo do razkola sedanje enotne katoliške stranke v Belgiji. Razcepila se bo v flamsko ljudsko stranko, katere program bo orientiran v flamskem smislu, in v valonsko krilo z imenom socialna katoliška stranka. Obe stranki se bosta konstituirali sredi oktobra ter bosta vodili svojo politiko popolnoma neodvisno druga od druge.

Poziv arabskih kraljev palestinskim upornikom

London, 1. oktobra. b. »Daily Telegraph« poroča, da se je zastopnik arabskega kralja Ibn Sauda, šejk Kemal Kuasab, vrnil iz Kaira v Jeruzalem, da bi tam predal apel vseh štirih arabskih kraljev, in sicer kralja Ibn Sauda, kralja Iraka Gazija, jemenskega kralja Imama Johia in transjordankega emirja Abulaha, ki pozivajo palestinske Arabce, naj takoj prenehajo s stavkami in upori, češ da imajo zagotovila angleške vlade, da bo ustavila nadaljnje vseljevanje židov.

Sklicanje rajhstaga

Pariz, 1. oktobra. o. Agencija Radio poroča iz Berlina, da se bo med 6. in 9. oktobrom sestel nemški državni zbor. Na dnevnem redu bosta razpravi o kreditih za letošnje zimsko podporno akcijo in o zakonu, po katerem bo židom prepovedano nakupovati zemljišča v Nemčiji.

Borzna poročila

Curib, 1. oktobra. London 21.485, New York 4.31, Bruselj 78.40, Amsterdam 230, Berlin 123, Praga 17.25, Varšava 30, Bukarešta 30.

OPERETA, REVLJA, SALOIGRA, FILM RAZKOŠJA, RITMA, PLEŠA IN LEPOTE
PRIDE V KINO SLOGO!

Čudež 20. stoletja: Broadway - Melody 1936

Na tisoče sodelujočih: najboljši plesalci, umetniki, pevci, svedniki filma in teatra!

Sneg in mraz v septembru

Največ snega je zapadlo v Gorskem kotaru in Sloveniji
Prvi smučarji na Sljemenu pri Zagrebu

Ljubljana, 1. oktobra. Iz Splita poročajo, da je včeraj zjutraj običajna liska progi prvi vlak v snegu in sicer tovorni vlak, ki je vozil iz Gračaca proti Kijinu. Progi so očistili in čez dobro uro je vlak nadaljeval vožnjo. Posledica je bila, da je imel potniški vlak dve uri zamude. Na liski progi je padalo precej snega. V terek je zapadel sneg tudi na bosansko-dalmatinskih planinah. V Primorju je pihala močna burja, tako da so se morali nekateri lokalni parniki vrniti v pristanišča. Tudi v šibenik prihajajo vlaki iz Zagreba z zamudo. Francoska jahta »Alpaca«, s katero potuje tudi bivši francoski minister Pietri, je že štiri dni zasidrana v šibenikem pristanišču in čaka na ugodnejše vreme.

V Gorskem kotaru že tri dni sneži in pihala ostra burja. Zapadlo je že 30 cm mokrega snega, ki pa se sproti taja. Temperatura se giblje okrog ničle. Tudi Velebit ima snežno dežo. Na Sušaku so imeli včeraj zjutraj 4 stopinje C kakor sredi zime. Okoliški hribi so pobeženi, zaradi ostre burje že tri dni ni prispelo na Sušak potniško letalo Avstro-Fluga. Zračni promet na progi Dunaj - Sušak bi moral trajati še do 15. oktobra. Nepriznani mraz je napravil mnogo škode po vinogradih, kjer je bila baš trgatve.

V mnogih krajih vrbske banovine je zapadel v noči od ponedeljka na torek sneg. Po planinah ga je zapadlo 10 do 15 cm. Sneg je napravil precej škode zlasti

na posnih poljskih pridekih, sadju in sočivju. Tudi v Medjimurju in Prekmurju je sneg pobežil hribe. V Varaždinu je včeraj med dežjem snežilo. Okoliške hribe je sneg pobežil. Ljudje pravijo, da je to znak ostre in dolge zime.

Iz Kostanjevice poročajo, da je včeraj po vsej Krajini snežilo. Snežni meteži so bili zlasti v okolici Bosanske Krpe, Petrovca in Sanskega mosta. Na nekaterih cestah je ustavljen avtomobilski promet. V Krpi je zapadlo do 30 cm snega. Moker sneg je potrgal električne žice pred sreskim poglavarstvom. Slučajno je pripeljal mimo kmet z vozom in ko so konji stopili na žico, jih je ne more biti govora, saj je sneg moker. Dotim je zapadlo na Sljemenu precej snega in je padla temperatura na eno stopinjo pod ničlo, so na Zagrebiški gori pod snežno odejo drugič dozorela jagode, za katere so se gospodinje na trgu kar trgale, da so jih prinesle v šopkih domov kot veliko redkost.

Na Sljemenu pri Zagrebu je zapadlo blizu 30 cm snega. Zagrebiški smučarji so brž izkoristili to priliko in nekaj se jih je napotilo s smučmi na Sljeme. Seveda pa o smuku še ne more biti govora, saj je sneg moker. Dotim je zapadlo na Sljemenu precej snega in je padla temperatura na eno stopinjo pod ničlo, so na Zagrebiški gori pod snežno odejo drugič dozorela jagode, za katere so se gospodinje na trgu kar trgale, da so jih prinesle v šopkih domov kot veliko redkost.

pa lesen. Priporočamo pa podjetnikom kot primakovski občin, naj se delo pospeši, jama, ki rada prinaša povodni, je tukaj.

Postopje kranjske železniške postaje bo povečano. Na avsterem delu poslojja, kjer je bil sedaj mal vrtiček z vodomotom, zidajo znaten prizidek, ki bo tako širok, kot je prizidek na južnem delu poslojja ter bo segal do ograje na peronu. V kleti bo prostor za dva ter bodo sedanjemu dvorcu, ki se nahaja pred postajniškim postopjem, predno se pride do skadišča, odstranjena, s čimer bo z novega prizidka lep razgled na mesto. V pritličju bo pa dva črna čakalnica. Postopje bo z novim prizidkom v celoti le pridobilo, nekoliko vrta, med postajo in skladiščem bo pa še o talo.

Gostilničarjem in vinskih trgovcem. S 1. jan. 1937. se prične novo triletno razdobje za odmero plačevanja takse za vse točilce alkoholnih pijač na drobno in debelo. Vsi imetniki teh pravice se pozivajo, da vložijo pravilno odmero tekse v času od 1. do 31. oktobra pri pristojnem oddelku finančne kontrole, v čigar okoliščini obratovalec. Obrazci se dbe pri oddelkih finančne kontrole. Kdor prijave ne vložijo, izgubi pravico do pritožbe zoper odmero.

Uradni dnevi kontrole sodov v Kranju v mesecu oktobru bodo 23., 24., 26. in 27.

Zagrebska drama v Novem mestu

Ljubljana, 1. oktobra. V soboto, 3. oktobra bo gostovala v Novem mestu skupina zagrebskih dramskih igralcev in igrajk pod vodstvom uglednega prvaka zagrebske drame, režiserja in igralca Hinka Nučiča. Uprizorili bodo Ibsenovo »Noroc« v Nučičevi režiji z gospo Viko Podgorsko v naslovni vlogi. Razen te dvojice priznanih umetnikov slovenskega rodu nastopijo še ga. Bela Križevič (soprog znanega pisatelja), Ivo Badalič in drugi.

Predstava bo iz gledališko-tehničnih razlogov v Prosevnem domu. Prične se točno ob 20. uri. Zagrebska drama bo gostovala pri vrhu v naši dolenjski metropoli in bo zato njen večer gotovo vzbudil splošno pozornost. Priporočamo Novomeščanom, da na popoldne dvorano in pokažejo svoje zanimanje za kulturne stvari za Zagrebom. Zeleti bi bilo, da bi tudi ljubljanska drama ob priliki pokazala Novomeščanom svojo umetnost.

Streliška družina v Kočevju

Kočevje, 30. septembra. Streliška družina v Kočevju je bila ustanovljena leta 1928. Delo v njej je pa nekoliko počivalo ter je ista prišla do svojega razpada šele leta 1933., ko je bil sklican občni zbor. Za predsednika je bil prav posebej izvoljen predstojnik tukajšnjega sodišča dr. Česar Franc. Novi predsednik je zbral okrog sebe resne agilen odbor, ki je šel takoj na delo. V kratki dobi enega leta je odbor zgradil iz lastnih sredstev s kulturno strelišče. Zgradili so strelno barako po načrtih sedanjega predsednika družine g. Ureka Jova. Istočasno so napravili tudi varne streliške jarkove v smislu vseh varnostnih predpisov. Strelišče je zgrajeno tako dobro, da služi tudi tukajšnji orožniški četni za strelske vaje. Na strelišču imajo družina redne strelske vaje vsako nedeljo. Člani družine se prav s pridom vežbajo v streljanju. Ker se je v tem času agilnega delovanja strelske družine izšlo v dobro strelce že lepo število članov, priredi strelska družina v nedeljo 4. oktobra nagradno streljanje na lastnem strelišču z začetkom ob 14. uri.

Za to priliko so predvidene lepe nagrade in sicer je prva nagrada prehodni pokal, ki ostane last najboljšega strelca, druga nagrada gravirana žepna ura, tretja nalivno pero četrta pa gravirana cigaretna doza. Vse te lepe nagrade so razstavljene pri trdnici M. Rom v Kočevju.

Društvo pa boče v doglednem času napraviti še nekaj strelnih jarkov za streljanje na večje daljave. Napeljati hoče tudi telefon, s pomočjo katerega se bodo preciznejše ugotavljali strelski rezultati in zasigurali čim večjo varnost. Da pa bo društvo prišlo do potrebnih denarnih sredstev, priredi po končanem nagradnem streljanju veliko strelsko zabavo v vseh prostorih hotela »Trst« proti skromni vstopnini 5 Din. Gotovo bo občinstvo rado podprlo agilno strelsko družino ter se v čim večjem številu udeležilo te prireditve.

Splavarji na delu

Zidani most, 28. septembra. Dolgotrajno suho vreme in topli dnevi so povzročili, da sta Sava in Savinja močno upadli. Ze dolgo so ležali ob bregovih Save in Savinje pripravljeni splavi, da odrinejo po vodi naprej mimo Sevnice proti Zagrebu in še dalje proti Beogradu in Pančovu ali pa celo do Smedereva ali Zeleznihi vrat. Pa se je odprlo nebo, pričelo je najprej rostiti, nato pa smo dobili v soboto in nedeljo precej dežja. Očivilo se potoki, ki se odtekajo v Savinjo in Sava in sta obe nekoliko narasli. Umo so se dvignili naši splavarji in zavirali od veselja.

Zbili so deške v splav ter odpluli po Savinji navzdol. Zanimivo je življenje naših splavarjev. Težavno je njihovo delo, po dva ali trije veslajo na splavu. Ne moti jih slabo vreme, če manj pa utrujenost. Za ko, ako si privoščijo akromno jed v gostilni, za večerjo pa imajo kolček kruha in slanine. Pomoči si malo odpočijejo, z delom prekinjejo za nekaj časa, vendar pa morajo pohiteti, ker je nevarnost, da bo voda upadla, potem jim je delo onemogočeno. Nekateri potujejo dva do tri tedne nad mrzlo vodo. Ispostavljeni so vremenskim nepravilnostim. V 10 do 15 dneh privoščajo do Beograda; za trud pa prejmejo 500 do 800 Din. Zive to, kaj ob svojem Domov se vračajo z vlakom. Rejo je življenje naših splavarjev.

Iz Zagorja

Zastrupitev rib v Kotrečički je živo razglašala duhove, posledica česar je bila, da so se razširile rumne, močno si nasprotujoče vesti. Poročali smo, da je bil mesar g. Dolanc L. pri raspravi v Litiji obsojen na povračilo škode v znesku 5000 Din, kar pa ni povsem točno. Za omenjeno vso to je čimle strokovnjak ocenil škodo, nakar sta bila oškodovani in tista na civilnopravno pot, nikakor pa pa do slej ni bila izročena in to g. Dolanc ni mogel biti obsojen. Tolklo v vednost, ker nečemo delati nikomur krivice, najmanj pa g. Dolancu. O izidu zanimivega spora bomo pa poročali, kadar bo dokončno likvidiran.

Izgen. Drosg iz Gostereje, občina Malna, katerega je prišla orožniška patrulja, je bil še lani izgnan iz občine St. Lambert in sicer mu je bil zabranjen povratek za dobo pet let. Ker se je pred kratkim vrnil, je bil ponovno prijet in odvoden v Litijo, kjer so mu uradno določili nadaljnjo usodo.

Iz Ljutomer

Občinske volitve v Ljutomerem sreza in njih volišča. 25. oktobra se bodo vršile volitve v naslednjih občinskih našega sreza v voliščih, ki so navedene v oklepaju. 1. Apače (1. Apače — narodna šola, 2. Drobinci — narodna šola) 2. Ljutomer mesto (Občinski urad Ljutomer mesto) 3. Ljutomer okolica (Okrajna posojilnica v Ljutomeru kjer je ob enem lokal JRZ za Ljutomerški okoliš) 4. Negova (Narodna šola Negova) 5. Radenci (1. Narodna šola Radenci, 2. Narodna šola Kapela) 6. Mala Nedelja (Narodna šola pri Mali Nedelji) 7. Strigova (1. Občinska pisarna v Strigovi, 2. Narodna šola šafarsko, 3. Narodna šola Zelezna gora). Volilno gibanje je v polnem razmahu in bodo v vseh občinskih vložene dobro sestavljene gospodarske liste in liste JRZ.

Zborovanje čebelarjev Ljutomerskega sreza. V nedeljo se je vršilo v Križevcih zborovanje čebelarjev Ljutomerskega sreza. Zbor je vodil podpredsednik križevske podružnice g. Magdič, ki je po pozdravu predelal na dnevni red, na vprašanje cene ajdove mehu. Zborovalci so glede na slabo letošnjo ajdovo pašo določili, da se prodaja kilogram ajdove po 13 Din. Naslednja točka dnevnega reda je bila pogovor o anketi, ki se je vršila glede navedbe za ajdovo pašo v Ljubljani in projektu novih pašiš. Obe poročili je podal šol. upravitelj g. Belec in so mu zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Pri projektu o novih ajdovih pašiših so se zborovalci pritoževali, čemu niso pri komisijem ogledu sodelovali domače podružnice in zastopniki domačih občin, radi česar se bodo ob pravem času pritožili.

Sprememba posesti. Trgovec g. Milan Sešler v Ljutomeru se je pred dnevi odselil v Čakovec. Bil je ves čas član Sokola v Ljutomeru. Tudi v Čakovcu mu želimo obilo sreče.

Osebnost zadeve. Iz Cvena sta premeščena šol. upravitelj g. Vunderi Matej in njegova soproga v Naračje srez Ptuj, na njegovo mesto je imenovan šol. upravitelj iz Limbuša g. Zajhoffer in soproga. Premeščen je tudi po službeni potrebi šol. upravitelj v Križevcih g. Belec Janko in soproga v šafarsko selo. V Križevce pa je premeščen g. Križman Jože s soprogo iz Dolnje Bistrice in ga. Ljubislava Berce iz Šmarja.

Čebele kraje. V Ljutomeru so pemič. Cvetoč Golarju neznanj tatovi odnesli dva panja čebel, ki jih je potem vse z raztresenimi satniki našel lastnik po njivah, tatovi pa so odnesli med.

Obešila se je. V Borečih se je obešila posestnica Marija Kolmančičeva pred svojim gospodarskim poslopjem. Obešeno so našli zjutra. Kaj je gnalo nesrečnico v smrt, ni znano, bila pa je že del časa duševno zmedena. Kolmančičeva zapuščala moža.

Dramatski odsek sokolskega društva v Ljutomeru priredi v soboto ob 20. v Sokolskem domu veselico v treh dejanjih »Vzorni soprog« ali »Skandal pri Bartleju vihc; isto ponovijo tudi v nedeljo ob 15., kar lahko izkoristijo okoličani, ki imajo zato tu di ugodne zveze z vlakom.

Zopet tatvine. Ko je bil orožniški straž. mojster g. Skolna Konrad iz Lukavec v ponedeljek zvečer pri svojih znanjih, so mu v istem hipu doma v gradu tatovi pobili na oknu šipe in skozi okno odnesli flobertovko kal. 6 vredno 500 Din. Iste noči so isti tatovi poskušali svojo srečo tudi pri posestniku Belcu Fridrihu, ki je bil na ekodnju pri svojih delavcih, ki so kožuhal. Medtem so tatovi odšli okno ter z dolgim kom hoteli vzeti z zida puško in novi flobert. Posrečilo se jim je in se sneti z zida flobertovko, ki pa jim je padla v sobi s kola na tla ter jo niso mogli spraviti skozi okno. Džala jim je tudi na eteni še vseča lovška puška, vredna 2000 Din. Ker tatovi druga niso mogli odnesti, so odnesli pravo pričko kmetko »pogojec«, ki jim je bila menda za večerjo.

Obdaritev šolske dece. Upravitelj narodne šole v Križevcih pri Ljutomeru g. Belec Janko je pred svojim odhodom razdelil revnim učencem obleke, perila in čevljev v vrednosti 1000 Din. Obdarovanih je bilo 40 revnih otrok. Ta denar se je zbral pri vsakoletnih prireditvah šolske mladine pod njegovim upraviteljevanjem. Obdarovana deca in njeni starši so bili zelo veseli.

Iz Krškega

Osebnost vest. Za upravitelja narodne šole je imenovan splošno priljubljeni splošno izobrazjeni šolski nadzornik g. Ivan Hrovat, izobren šolnik, agilen gospodarski in nacionalni delavec.

Cesta proti Leskovcu je slaba, posebno od državne bolnice do križpota proti Cerkljam. Napeljani kupi gramoza delajo samo napotje prometu. Menda bodo v kratkem pričeli nasipavati ceste, kar je nujno potrebno.

Izredno mnogo koruze so letos pridelali naši kmetovalci. Tudi krompir je obrodil razmeroma dobro. Kozanja se obeta precej. Grozdja je letos veliko manj kot lanske leto, vendar pa je po kakovosti odlično. Zato bo vina bolj malo, bo pa zelo okusno. Po nekaterih krajih se je pričela trgatve. Prva je na vrsti portugalka. Drugi teden, če bo ugodno vreme pa bodo pričeli s splošno trgatvijo.

Objezina berča. Vedno pogostejše nas obiskujejo mladi, še dobro oblečeni moški raznih poklicev, ki izvajajo ob domači

Prihajamo zopet za jesen zadnje novosti in prinašamo

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

nov in korporacij na različne načine denar. Vsak ima svoj izgovor; ali je pogorel ali pa je kakor drugače obubožal. Večinoma pa zatrjujejo, da nikjer ne morejo dobiti posla. Po vaseh se oglašajo skupine takih ljudi, ki se preživljajo nemalo tudi z grozjem in nakradenim krompirjem. Res ni zasluzka, toda ti ljudje še niso izprevideli, kako huda prede našemu kmetu, ki je zadovoljen z navadnim kruhom. Dogodilo se je celo, da zahtevajo postopati svinjsko meso in vino. Takim ljudem bi morale posvečati oblasti več pozornosti.

— Nenavaden mraz je nastopil v ponedeljek. Ozračje se je močno ohladilo. Toploter je kazal davi 5° C. Obeta se nam slana, ki bi napravila škodo po vrtovih in ajdi.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek, 1. oktobra: Kralj Lear. Red. Četrtek.
Petek, 2. oktobra: Zaprti.
Sobota, 3. oktobra: Tudi Lela bo nosila klobuk. Premierski abonma.

Drama proslavi 60letnico popularnega jugoslovenskega pisatelja Milana Begovića z njegovo igro »Tudi Lela bo nosila klobuk« Drama v štirih dejanjih (6 slikah) predstavlja duševni konflikt provincialke Lele v razmerju do njene moča in študenta Baretta. Delo je režiral Bratko Kreft.

OPERA

Četrtek, 1. oktobra: Zaprti.
Petek, 2. oktobra: Ob 15. Lucia di Lammermoor. Dijaska predstava po globoko znanih cenah od 5 do 16 Din.
Sobota, 3. oktobra: Traviata. Gostuje tenorist g. Anton Drmota. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

Gostovanje tenorista g. Antona Drmota, člana dunajske državne opere v vlogi Alfredo. V soboto 3. oktobra se bo vršila v operi predstava Verdijeve »Traviata«, kjer bo nastopil v glavni moški partiji naš rojak g. Drmota, ki si je osvojil s to partijo vse simpatije naše publike. Ga. Gjurgjenac bo pela Traviato. Nadalje sodelujejo: gg. Španova, Janko, Petrovič. Ga. Gjurgjenac bo imela deloma nove toalete. Dirigent: Niko Stritof, režiser: Bratko Kreft.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek 1. oktobra katoličani: Romigij.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Ave Marija (Osamljeno srce)
Kino Ideal: Junak nad junaki.
Kino Sloga: Ne maram več ženak.
Kino Union: Konec in preporod sveta.
Kino Šiška: Skandal dneva.
Kino Moste: Neustrašni mustang (Ken Maynard).

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet. Trševa cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Radioprogram

Petek, 2. oktobra

11: Šolska ura: Lov na ribe v morju — dialog (Vodi g. Arnost Adamič, uvočno besedo govori g. N. Mikš). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, poročila, obvestila. 13:15: Oporočila (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura: Žena na olimpiadi (gdc. Iva Pregelj). — 18:20: Reprodiciran koncert Ade Sari. — 18:40: Oporočila (g. sodnik Valentin Bidovec). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Kuplet (na ploščah). — 20:00: Zabavne oddaje naše postaje v novi sezoni (g. prof. Niko Kurt). — 20:10: Intimni otvoritveni koncert Glasb. Matice (prenos iz Filharmonije). — 21:30: Narodne peemi, kvarteti. — 22: Fantje na valci. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Angleške plošče.

PREVIDNOST

— Moj sosed si je dal narediti obleko za 1.500 Din. Račun se pa glasi na 1.520 Din.
— Kako to?
— Zračunal sem mu kar takoj opomnjenjalne stroške, — odgovori krotak.

DANES V ELITNEM KINU MATICI!

Ave Marija „OSAMLJENO SRCE“
Käthe Nagy — Harald Paulsen

V prekrasni inscenaciji nam pričara ta film življenje enega najslavnejših svetovnih pevcev. Življenje polno doživljanja, pustolovščin, ljubezni in razočaranj! Pariz, Nica, Neapelj!
V gl. vlogi poje kralj tenorjev Benjamin Gigli

Zagoneten samomor dr. Frlana v Zagrebu

Nihče, niti njegov oče ne ve, kaj ga je napotilo k obupnemu koraku

Ljubljana, 1. oktobra. V Zagrebu si je v terek zvečer v hipni duševni zmedenosti končal življenje nadarjeni zdravnik asistent znanega zagrebskega specialista za bolezni ušes in grla dr. Serčerja dr. Franjo Frlan, sin uglednega ljubljanskega odveta, star 28 let. Obesil se je v svojem stanovanju v Novakovi ulici in domači so ga našli zvečer že mrtvega. Obesil se je na kravato in visel je na oknu.

Vzrok samomora mladega, simpatičnega, splošno priljubljenega zdravnika ni znan. Pokojni ni zapustil nobenega poslovnega pisma, še bolj čudno pa je, da ni nikomur položil, da ga kaj tare, nikomur ni omenil, kaj namerava storiti. Samo zadnja dva dni je bil nekam potrt, kar so njegovi prijatelji opazili. Nihče pa seveda ni pričakoval, da si bo tako nepriznani končal življenje.

Dr. Frlan je bil zelo nadarjen zdravnik in čakala ga je lepa bodočnost. V kratkem bi moral nastopiti službo sekundarja v ljubljanski bolnici. Specializiral se je že prej v ginekologiji in kirurgiji, zadnje čase je bil pa asistent vseučiliškega profesorja dr. Serčerja, šefa zagrebske klinike za bolezni ušes, grla in nosu. Bil je izredno marljiv in vesten, vsi so ga imeli radi in dr. Serčer ga je visoko cenil. Živel je zelo solidno samo za svoj poklic, vse drugo mu je bilo prostorsko. Tudi v svojem zasebnem življenju ni imel nobenih neprilic. Oni dan je na kliniki položil, da se ne počuti dobro in da ostal nekaj dni doma, ker ima hriplo. Kdo ve, morda je bil že storil usodni sklep obračunati s svojim življenjem, samo da tega ni nikomur povedal.

Kdaj se je obesil, ni točno znano. Njegova gospodinja gospa Majhen je v ponedeljek zvečer, ko se je vrnil, opazila, da je zelo potrt. Vprašala ga je nekaj glede pospravljanja sobe, pa ji je odgovoril, naj ga pusti pri miru, češ, da se ne počuti dobro. Gospodinja se je zdelo to čudno, ker

ga je prej vedno videla dobre volje. Mislija je pač, da se mu je pripetilo kaj neprijetnega nikakor pa ni pričakovala, da si namerava končati življenje. Čudno se ji je tudi zdelo, da je ostal doma. Ker ga ves dan ni bilo na spregled in ker so bila njegova vrata zaklenjena, jo je obšla zla slutnja. Potrkala je večkrat na njegova vrata, toda nihče se ni odzval. Končno je poklicala sosedo, ki so vrata siloma odprli.

Dr. Frlana so našli obešenega na oknu. Klečal je, okrog vratu je imel pa ovito kravato, ki jo je bil privezal na ključno okno. Prvi hip niso vedeli, ali je že mrtve in zato so brž pozvali rešilno postajo. A še predno je prispel rešilni avto, so ljudje sami spoznali, da mlademu zdravniku ni več pomoči. Bil je že mrtve. Obvestili so policijo in kmalu je prišla sodno-policajska komisija. Noben pokojnikov prijatelj in znanec ne more povedati, kaj je poglodal dr. Frlana v smrt. Vsi so ga poznali kot zelo solidnega in mirnega mladika, vnetega samo za zdravniški poklic. Tajno svoje smrti je vzel s seboj v grob.

Takoj so obvestili o tragediji njegova roditelja. Včeraj zjutraj je prispel v Zagreb pokojnikov oče odvetnik dr. Frlan, ki tudi sam ne ve, kaj je moglo napotiti njegovega ljubljanskega sina k obupnemu koraku. Vsi, ki poznajo ugledno rodbino dr. Frlana, sočustvujejo z njo ob tako nepriznani in težkem udarcu usode. Pokojni dr. Frlan je bil že 2 leti v Zagrebu in v kratkem bi bil končal specializacijo Medicinske študije je dovršil v Grazu. Po potnem listu, ki so ga našli v njegovem stanovanju, se da sklepati, da je zadnje čase večkrat potoval v Italijo. Razen denarnice z 2.500 Din, zlate ure in dveh legitimacij niso našli pri njem ničesar. S svojimi tovariši na kliniki se ni mnogo družil, bil je rad sam in večkrat ga po več dni niso videli na kliniki. Njegovi zemski ostanke bodo prepeljali v Ljubljano, pogreb bo jutri ob 16. iz Aškercove ceste 13 na viško pokopališče.

usodnega 9. avgusta. Obložene je baš klepal koso, ko je oče navliči z odprtim nožem na ena, ki je zaklicala na pomoč. Sin je skočil in s koso predrl očetu hrbet ter mu prebodl srce. Anton je bil obsojen na eno leto robije.

Iz Kranja

Primskovski most v popravilo. Most čez Kokro popravljajo ravno leto dni in še ni delo končano. Lani nekako ob tem času so napravili tri betonirane podstavke, ko je pa prišla prva povodnja, je takoj en podstavek podrla. Ta se je prevrnil in padel na dosedanjih lesenih podstavkih mostu, ki ki se je pretrgal čez pol. Tako je ostalo čez zimo. Spomladi so čez manjkajoči del mostu napravili zasloni brv, za vzorni promet je pa most že skoro leto dni zaprt. Letos poletu so pričeli s pripravi za nadaljnje popravilo. Dosedaj so napravili nov oni podstavek, katerega je voda prevrnila, na primskovski strani Kokre so pa z močnim podstavkom podzidali skalo, na kateri most stoji. Popraviti pa morajo temelje obeh že lani zidanih podstavkov, ki sta doslej povodnjam uspešno kljubovala. Istotako so pripravili že tudi novi leseni hrastovi tramovi, ki bodo položeni na betonske podstavke, tako ga bo most vas nov. Spodnji del je betoniran, zgornji bo

Iz Maribora

Premiera »Zorke«. »Zorka« je po čeških odrih mnogo igrana komedija, ki izborna izpolnjuje svoj glavni namen: zabavati. Režija je Borkova. Nastopijo Rastbergerjeva, Starčeva, Košuta-Borko (menjaje), Pavle Kovič, Košič in Verdonik. Premieri »Zorke« prisostvuje tudi avtor in češki režiser O. Minařík. Premiera bo v nedeljo, 4. t. m. zvečer.

Mariborski sadni sejem. V dneh 3., 4. in 5. oktobra se bo vršil mariborski sadni sejem, ki je že lani dosegel odlična priznanja in so od njega imeli koristi naši sadjarji. V dneh sadnega sejma bodo mariborski gostilničarji in kavarnarji razstavili v lokalih naše žlahtno grozdje in sadje.

Požar. Včeraj je v Plešivcu požar uničil gospodarsko poslopje posestnika Franca Joharta. Škode je 15.000 Din.

Brivci in frizerji. Združenje brivcev in frizerjev v Mariboru je sklenilo, da bodo brivci in frizerji lokalni od 1. oktobra naprej odprti od pol 8. do pol 13. in od 14. do 19. ure. Ta določba velja za zimski čas.

Očeta s koso prebodl sree. Pred našim kazenskim senatom se je danes zagovarjal 33letni Anton Janžekovič iz Rakove pri Ptuj zaradi očetovstva. V družini Janžekovič so imeli prvi pekel. Stari Janžekovič, 61letni Josip, je bil po opisovanju pri pravi zverini. Vedno je bil pijan, in takrat je z nožem grozil zdej sinu, obtožencu, za zopet njegovi ženi in materi. Tako tudi

Iz Celja

— Ukinitve toka. Mestna elektrarna v Celju bo zaradi nujnih popravil in enačenja transformatorskih postaj v nedeljo 4. t. m. odklopila omrežje od 7. do 14. nekateri deli pa bodo odklopljeni do 16.

— Na strokovni obrtni nadaljevalni šoli v Celju se bo pričel redni pouk v III. razredih v ponedeljek 5. t. m. ob 13.

— Orkestralne vaje bodo letos na Glasbeni Matici v Celju po možnosti v širšem obsegu. Vabljeni in dobrodošli so vsi, ki želijo sodelovati.

— Nesreča pri delu. V Zlaboru pri Račadah je v ponedeljek ob 17. urah delavka zgrabila 17letnega delavca Adolfa Papeža za levo roko in mu odrezala palec. Papež se zdravi v celjski bolnici.

DNEVNE VESTI

— Vsem našim naročnikom smo v današnji številki priložili polnočnice, tistim pa, ki se na naše večkratno opozorilo niso odzvali in niso poravnali zaostale naročnine, smo poslali posebne opomine, hkratu pa smo jim morali list žal ustaviti. Vse naše naročnike ponovno prosimo, da nam naročnino nakazujejo v redu vsak mesec sproti, da nam tako prihranijo stroške za opomine, sebi pa zagamo redno dostavo lista.

— Odpušeni učitelji in učiteljice. Z odlokom ministra prosvete ON. br. 56.015 z dne 9. septembra na osnovi §§ 104 in 16 in 110 uradniškega zakona so bili odpušeni iz državne službe naslednji učitelji in učiteljice: **Edvard Rössner**, pri Sv. Juriju ob Taboru, srez Celje (2 leti in tri mesece službe); **Miroslav Kugler**, na Palčjem vrhu, srez Črnomelj (2 leti službe); **Mihajlo Spirić**, Stara lipa, srez Črnomelj (5 let in 9 mesecev službe); **Katica Antonič**, Mala Polana, srez Lendava (1 leto in 9 mesecev službe); **Lovro Traven**, Trboče, srez Kranj (8 let in 7 mesecev službe); **Dušana Bertok**, Gornje Pirniče, srez Ljubljana (9 let službe); **Elvira Hiti-Borkova**, št. 11j v Slov. gor. srez Maribor (9 let službe). Navedeni učitelji in učiteljice so dobili odpuštnice dekretne včeraj in je vsem z današnjim dnem prešla služba.

vlade bodo pojasnili težak položaj naših izvoznikov in jih naprosili naj se zavamejo za to, da ne pride do razveljavljanja sklenjenih kupcij po vzgledu madžarskih in rumunskih izvoznikov.

— Popust aktivnih železniških uslužbenec. Prometni minister je izpremenil poslovnik pravilnika 135, tako da bodo imeli v bodoče aktivni železniški uslužbenec v službenem potovanju pravico do 50 odstotnega popusta po cenovniku v vseh železniških restavracijah in buffetih izven alkoholne pijače, mineralne vode in luksuzne jestvine — čokolado, kekse, slaščice, razne vrste konzerve in sadje, razen jabolk, hrušk in grozdja. Aktivni železniški uslužbenec z rodbinami kadar so na privatnem potovanju kakor tudi pošto osebe ambulančnih poštinih vagonov in poštini kontrolni organi, ki imajo službene objave in fotografije imajo 25 odstotkov popusta v železniških restavracijah.

— Prvi transport rumunškega petroleja. Nedavno sklenjena pogodba o dobavi rumunškega petroleja Jugoslaviji se že izvaja. Ker v naših skladiščih ni dovolj petroleja že čaka v rumunjskih pristaniščih na Dunavu več posebnih rečnih parnikov, tankov za prevoz 40.000 ton petroleja v Jugoslavijo. Ta petrolej bo v Rumuniji rafiniran, ker mi še nimamo lastnih rafinerij. V Rumuniji je naše naročilo dobrodošlo, ker je Italija znatno skrčila uvoz rumunškega petroleja. V petrolej bo Rumunija uvažala v Jugoslavijo 40.000 ton petroleja letno. Nekatere bližnje Dunava bo zgrajena naša rafinerija petroleja.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 79 z dne 30. septembra objavlja odločbo kraljevskih namestnikov o ustanovitvi nove občine Dole pri Litiji, o ustanovitvi nove občine Šmartno v Rožni dolini in nove občine Nova Cerkev, o priključitvi krajev Brezovica, Gabrovce in Hrastnik občini Vojnik okolica in o izločitvi krajevne občine Stefan ter krajev Igljen, Mrzla luža, Škovec in Pluska iz občine Velika Loka ter priključitvi občini Trebnje, uredba o likvidaciji kmetskih dolgov, izpremembe in dopolnitve v pravilniku o pokojninskem skladu monopolnih delavcev in pravilniku o delu v monopolnih ustanovah, razglase o razpisu občinskih volitev za občino Log srezu ljubljanskega in občino Pesnica srezu Maribor levi breg, ki bodo v nedeljo 15. novembra ter o odločitvi občinskih volitev za občino Velika dolina srezu krškega, o slajenju vinskih mostov letošnjega pridelka in o prijavi slajenja mošta.

— V Benetke in Padovo avto. 10. do 13. oktobra. Nedeljski eno- in dvodnevni izleti: Trst, Gorica-Trst, Beograd-Oplenac, kraljev grob, brzovlak, 9. oktobra. Rim-Neapelj, 12 dni po Italiji, brzovlak, 19. oktobra. Pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetlu, Ljubljana, Wolfova 1.

— Velika letalska tekma na progi Portsmouth-Johannesburg. V torek jutraj se je pričela na 11.000 km dolgi progi Portsmouth v Angliji in Johannesburg v Afriki velika letalska tekma. Proga vodi preko Zemuna, kjer so se tekmovalci ustavljali, da so preskrbeli svoja letala z bencinom. Letali so večinoma ekoli dež in oblaki. Tekmovalci je več letalcev svetovnega slovesa. Včeraj je bila večina na cilju. Največja nagrada znaša 1 milijon Din. Vsa letala so letela na razstavo sogledega imperija v Južni Afriki. Tekmovalci so mogli samo angleški letalci in angleška letala.

— Izlet na Komno priredi SPD iz Ljubljane v soboto in nedeljo dne 3. in 4. t. m. Odhod iz Ljubljane z avtobusom iz Tavčarjeve ulice ob 15., prihod k Savici ob 18., prihod v Dom na Komno ob 20. uri. V nedeljo so poljubni izleti k Triglavskim jezerom, na Bogatin, na Crno jezero, na Vogel itd. Odhod od Savice je v nedeljo ob 18., prihod v Ljubljano ob 21. uri. Izlet se bo vršil le ob zadostni udeležbi. Izletniki se morajo prijaviti v pisarni SPD najkasneje do petka do 19. ure.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, hladno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 19, v Splitu 17, v Zagrebu 8, v Mariboru in Beogradu 7, v Ljubljani 6,8, v Sarajevu 6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,8, temperatura je znašala 4,5.

— Pohotne obsojen na 5 let. V Subotici je bil včeraj obsojen na 5 let robije Mihaelo Stojko, ki je oskrnil in okužil 4 deklice.

— Vlomilca, ki sta metala zlato ure v Muro. Varaždinska policija je izsledila in aretirala dva nevarna vlomilca, ki sta vlamila zlasti v okolici Maribora. Ko so jima postala tam bla prevroča, sta se preselila v Čakovec in Varaždin, kjer so ju izročili sodišču. Gre za Ignaca Ilesiča iz Murske Sobotice in Konrada Kaputa iz Maribora. Prvi je bil že petkrat, drugi pa že sedemkrat kaznovan. Aretiral ju je policijski agent Josip Koželj. Priznala sta več vlovov in tabvin. Otonu Cvetu iz Murske Sobotice sta ukradla za 11.000 Din zlatine. Ko so ju izsledili sta vrgla v Muro zlato uro in verzičico, ukradeni kaplanu Vinku Kalmanu iz Zgornje Radgone. Med preiskavo se je posrečilo Ilesiču pobegniti, pa so ga čez dva dni zopet prijeli v Mariboru.

— Obsodba morilcev Marije Penkove potrjena. Stal sedmoroce je potrdil sodbo, s katero sta bila morilca Marije Penkove posestnik in mizar s Podrečja Franc Hribar in klobučarski pomočnik Janes Pirc obsodena prvi na doživetno robijo, drugi pa na

6 let in mesec dni robije. Hribar je prijavil revizijo procesa in priziv. Tudi v revizijskem zagovoru je trdovratno vztrajal pri trditvi, da je pravi morilec Penkove Pirc in je bil on samo pomagač pri umoru. Izmišljal si je nove konstrukcije, ki naj bi dokazale, da je pravi morilec Pirc. Toda čedalje bolj se je zapletal v protislovja in je zaradi tega Stal sedmoroce potrdil sodbo senata, ki je bila izrečena na podlagi obširnega dokaznega gradiva, o katerem smo v teku te senzacionalne razprave poročali.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca septembra 1936: I. Podružnice: Brezice 298,50 Din; Velike Lašče 380 Din; Rog. Slatina 1000 Din; Kranj 500 Din; Maribor. z. 615 Din. Celje. z. 885; Gornji grad 440; Slovenjgradec. m. 174; Ribnica na Poh. 114; Ljubljana. I. ljub. m. 616, ženska 624 Din. II. Ivana Vrhovnika sklad: A. Petrovec. G. Logatec 100 Din. Razni prispevki: Franja dr. Tavčarjeva. Ljubljana 100 Din. Helena Bevk. Litija 100 Din. Tezina Svetec. Litija 100 Din mladina nar. šole Zg. Sv. Kungota 200 Din. Iv. Rozman Ljubljana 220 Din. dr. Iv. Lamut, Ljubljana 150 Din. neimenovan 100 Din. Vsota vseh prispevkov 6.716,50 Din.

— Kateri so največji izdatki v gospodinjstvu? Če si moramo predčasno nabavljati novo perilo, nam nastanejo veliki izdatki. Te izdatke bi si prihranili, če bi perilo redno prali z dobrim milom. Ako stalno uporabljate Schichtovo Jelen milo, tedaj ste lahko prepričani, da vam bo perilo ostalo trajno, lepo in vedno kakor novo.

KINO MOSTE — SAMO ŠE DANES OB 20.30
NEUKROTJIVI MUSTANG — KEN MAYNARD
PREMIERA ZA MOSTE! Od sobote dalje DUNAJSKA SLAGER OPERETA
Na lepi modri Donavi
Adela Kern, najodličnejša koloraturna pevka Dunaja. Szöke Szakali in Oskar Karlweiss skrbita za smeh.
Najnižja vstopnina Din 3,50, 4,50, 5,50 in 6,50

Iz Ljubljane

—lj Anton Drmota, član dunajske drž. opere pride te dni v Ljubljano ter bo gostoval v gledališču, nastopi pa tudi na ponedeljkovem koncertu, ki ga priredita ljubljanska Filharmonija in Glasbena Matica ljubljanska. Pel bo tenorsko solo partijo v Lisztovem oratoriju Kristus. Poleg njega nastopijo v solističnih partijah še gđ. Zupčeva (sopran), ga. Milena Strkelj, Verbičeva (mezzosopran), g. Aleksander Kolacio (bariton) in Tone Petrovič (bas). Orkestralni part izvaja celotni orkester ljubljanske Filharmonije, zborovske stavke pa odpoje zbor Glasbene Matice. To je prvi veliki simfonični koncert v na novo preurejeni Filharmonični dvorani, dirigira pa koncert ravatelj opere g. Mirko Polič. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. P. n. občinstvo, ki je kupilo vstopnice za nameravano izvedbo oratorija Kristus v aprilu letošnjega leta in ima še te vstopnice,

vključno prosimo, da jih zamenja v knjigarni Glasbene Matice z novimi vstopnicami za Filharmonično dvorano. Opozorjamo tudi na to, da so v Filharmonični dvorani najdražje sedežne vrste v ložah na balkonu, odkoder je najlepši pogled v dvorano, obenem pa eno najbolj akustičnih mest že itak priznana akustična Filharmonična dvorana. Koncert je v ponedeljek, dne 5. t. m. ob 20. uri zvečer.

— Ljubljancem. Dne 1., 2. in 3. t. m. bo pobirala mestna občina ljubljanska na ljubljanskih mostovih prostovoljne prispevke za zaposlitev brezposelnih. Prispevke bodo zbirali brezposelni sami z nabiralniki. Občani naj darovani prispevek vržejo v nabiralnik. Nihče ni upravičen sprejemati prispevkov na kak drug način. Daruje mnogo! —lj Klub esperantistov v Ljubljani bo otvoril letos tečaj esperantkega jezika v petek 2. oktobra ob 20. v svojem lokalu na Cankarjevem nabrežju 7-I. Priglasitj se more vsakdo, učnina malenkostna.

Kupujte domače blago!

Kino Union, tel. 22-21

Veľefantastična premiera po romanu H. G. Wellsa

Konec in preporod sveta

Kino Sloga, tel. 27-30

Danes poslednjič prekrasni film ljubezni z lepo

JOAN CRAWFORD
NE MARAM VEČ ŽENSK

Elitni kino Matica

Tel. 2124
Danes premiera velikega pevskega filma

AVE MARIJA
(OSAMLJENO SRCE) Poje slavni BENJAMIN GIGLI

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— Seaton Watson odpotoval v Beograd. Včeraj jutraj je odpotoval znani publicist Seaton Watson iz Zagreba v Beograd, kjer ostane več dni, da poseje politične voditelje. Iz Beograda se vrne v Zagreb, kjer bo ostal še nekaj dni.

— Svečana otvoritev mednarodnega ženskega kongresa v Dubrovniku. Danes dopoldne je bil v Dubrovniku svečano odprt mednarodni ženski kongres. Otvoril ga je zastopnik vlade minister Gjuro Janković. Svečani otvoritvi je predsedovala predsednica mednarodne ženske zveze Lady Aberdeen. Po otvoritvi je pozdravila kongres predsednica naše ženske zveze Leposava Petković. Po govoru delegatke francoskega ministrstva ge. Brunehwick, ki ga pričakujejo s posebno velikim zanimanjem, bo lady Aberdeen s kratkim govorom zaključila sejo kongresa. Na kongres je prišla včeraj tudi soproga kraljevega namestnika dr. Peroviča.

— Konferenca gospodarskih zbornic zaključena. Včeraj je bila v Beogradu zaključena konferenca gospodarskih zbornic. Prvo je bilo na dnevnem redu vprašanje velikih trgovskih hiš. Gospodarske zbornice soglasno zahtevajo, naj se podaljša uredba o prepovedi velikih trgovskih hiš z izpremembami in dopolnitvami, ki so jih svojčas predložile. Drugo vprašanje dnevnega reda je bilo financiranje banovin. Zlasti pa občin. Debatirali o tem vprašanju je prisostvoval tudi zastopnik notranjega ministrstva dr. Fran Goršič. Ugotovljeno je bilo, da je finančni položaj naših samouprav zlasti občin zelo težak. Izražena je bila želja po resni in vestranski anketi, ki naj bi pokazala pravo pot sanacije tega stanja ter izdelala osnutek zakona o financiranju samouprav. Zastopniki gospodarskih zbornic so obravnavali tudi novo uredbu o likvidaciji kmečkih dolgov. Sklenjeno je bilo, da bodo vse zbornice skupno poslane pristojnim ministrstvom svoje predloge glede pravilnikov k tej uredbi. Končno je bilo sklenjeno, da bo v prvi polovici novembra konferenca vseh zbornic v Banjaluki.

— Zastopniki izvoznikov in gospodarskih zbornic pri trgovinskem ministru. Pri trgovinskem ministru dr. Vrhaniću so se zglasili snoči zastopniki naših izvoznikov in gospodarskih zbornic, da opozore ministra na izgube, ki jih bodo utrpeli naši izvozniki zaradi devalvacije francoskega in švicarskega franka. Tudi drugim članom

Zapustil nas je naš ljubi

Franci

Spremimo ga v petek ob 4. uri izpred njegovega doma, Aikerčeva ul. 13, na pokopališče na Viču.

Rodbine dr. FRLAN, ing. JERNEJČIČ

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din
Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJE
eno ali dvosobno s pritliklinami
iše starejša dama za takoj po
možnosti v bližini Bleiweisove
ceste. Naslov v upravi »Slov.
Narodac. 2551

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

ZA JESEN
sno zopet cenejši Trencheat
975 Din. Hubertus 250 Din.
pumparce izpod 100 Din. Mod
ne hlače v ogromni izbiri. Pre-
sakar, Sv. Petra c. 14. 6. R.

KLISEJE

JUGOGRAFIKA
KUPETANA 1923

POUK

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
(po desetpetnem sistemu). Ve-
černji tečaj za začetnike in iz-
veščance. Najnižja šolnina, uo-
na ura samo 2 Din. Vpisovanje
dnevno. Pričetek novega teča-
ja 5. oktobra ob 18. uri. Chri-
stofov učni zavod. Domobranska
cesta 15. 2543

Pridite, obiščite nas v

KAVARNI „CENTRAL“

Igra prvovrstna damska kapela, do-
brhi vin in prigrizkov ne manjka.
Danes, v soboto in nedeljo odprto celo noč!
VSI V KAVARNO »CENTRAL«

Narodna
tiskarna
LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

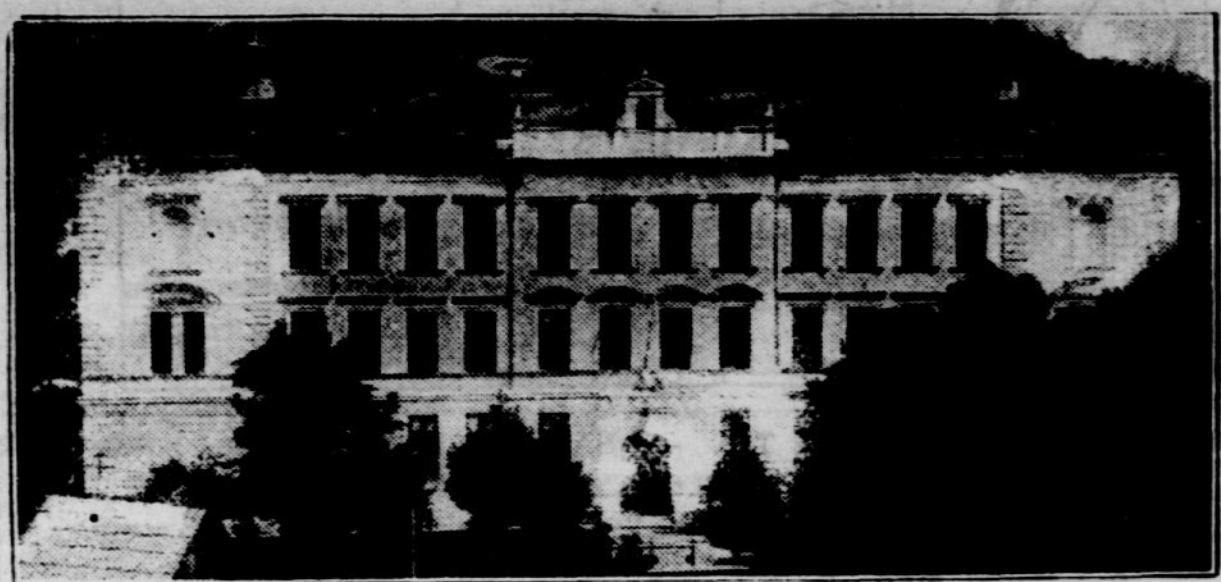
TER SE

PRIPOROČA

ZA CENU NAROČNIK

Ob jubileju idrijske realke

Pomembno prosvetno in nacionalno gibanje idrijskega dijaštva

Ljubljana, 1. oktobra. V trenutku, ko zaključujemo letošnje proslave Idričanov v zvezi z obema obletnicama prve slovenske realke v Idriji in ko ugotavljamo vpliv raznih činiteljev, izmed katerih pač najbolj stopa v ospredje naš delavec-rudar, pri gradnji zavoda, ne smemo prezreti tudi mladine, ki je prihajala na zavod in njenega vsestranskega kulturno-prosvetnega dela v idrijski kotlini in okolici.

Ko je videla mladina uspešno društveno delo rudarja, je sledila njegovemu zgledu in pokrenila že v prvih letih zavoda živahno kulturno gibanje, ki je poglavalno močne korenike v korist dijaštva, vse kotline in vse okolice. Kulturno gibanje dijaštva je trajalo prav toliko časa kakor realka sama in zasluži, da se ga ob tej priložnosti vsaj v medijih obrisi tudi spomnimo.

Že pred vojno je vsak pokret mladine v Sloveniji našel v Idriji močno zaslombo in žel mnogo uspehov. Najbolj razmah je pač dobilo gibanje narodnega radikalizma, ki je prvo zdramilo idrijsko dijaštvo, da je pod vplivom gesla: »Iz naroda za narod« ustanovilo 1. 1906. prvo dijaško organizacijo pod imenom »Krst«, ki se je pozneje preimenovala v »Prosveta«. Društvo je lepo uspevalo. Ustanavljali so knjižnice in imeli svoj pevski zbor, ki je bil baže najboljše v tedanji Idriji in katerega je vodil naš znani Zorko.

Kmalu se je ustanovila tudi eksekutiva nar. radikalnega gibanja, ki je imelo nalogo širiti med mladino idejo nar. radikalizma. Kot protitež nar. radikalni organizaciji se je ustanovila posebna liberalna dijaška organizacija, ki si je predvsem prizadevala, da bi združila vse dijaštvo v svojem okoliščju, kar se ji pa ni posrečilo. Čez dve leti pa se je osnovala še tretja t. j. svobodnomselska organizacija, v kateri so bile zastopane vse tri struje. Najbolj delavna, krepka in idejno močna je bila pač nar. radikalna organizacija. L. 1909. je ravnatelj »Prosvete« razpustil in za njim se je pojavila nova organizacija »Krožek« kot nadaljevanje »Prosvite«.

Ko so zapustili prvi maturanti idrijsko realko in šli na univerze, so kot akademiki ustanovili 1. 1910. Idrijski odesk akadem. fer. društvo »Prosveta« v Ljubljani. To je bila prva akademska organizacija v Idriji. Prvi načelnik te organizacije je bil Janko Mačkovič. Društvo se je pred vsem vrglo na izobraževalno delo med narodom, prirelo predavanja, ustanovljalo knjižnice in širilo napredno misel.

Rešitev jugoslovanskega vprašanja je

zanimala tudi idrijsko dijaštvo in revolucionaren preporodovski pokret je poglavalno korenine tudi v idrijski kotlini. Obiskal jih je apostol Endlicher, ki je imel več predavanj o rešitvi vseh Jugoslovancev izpod tujeja jarma. Mnogo idrijskih dijakov je bilo zapletenih tudi v veleizdajniški proces, ki pa je končal zanje brez hudih posledic.

Svetovna vojna je zatrla vsako svobodno dijaško gibanje. Takoj po vojni pa se je pojavilo krepko literarno delovanje tedanjih višješolcev, ki so osnovali svoj »Dijaški klub Vesna«. Ta klub je bil temelj poznejši »Prosvete«, ki so jo ustanovili prvi idrijski akademiki po svetovni vojni.

Ko je bila Idrija z rapalsko pogodbo odrezana od Slovenije, je čakalo tudi naše dijaštvo mnogo dela in nalog. Vsega tega so se dobro zavedali in zato ustanovili leta 1921. Akademsko prosvetno in podporno društvo »Prosveta«. Mnogo nalog je imela »Prosveta« in veliko jih je tudi zadovoljivo rešila, njena zasluga pa je bila predvsem, da je organizirala vso srednjašisko mladino, ki se je tedaj zbirala v Idriji z vse Julijske krajine. Živela je večji del svojega življenja brez potrdjenih pravic in se skrivala pod raznimi imeni. Priredila je več prav. lepih prireditvev in prekov. smer predvojnih dela dijaštva od meštanstva k delavstvu. Z ukinitvijo realke je izgubila naraščajo in zaradi tega tudi potrebo obstoja.

Veliko uspešnejše in plodovitejše je bilo delovanje in gibanje srednješolcev, ki so se 1. 1921. organizirali v svojem »Dijaškem krožku«. Veliko bi morali pisati o delovanju krožka, ki je bilo tako krepko in bogato, da bi ga ne mogli obseči v kratkem članku. Krožek je bil na višku svoje moči okrog 1. 1923. nato pa je začel počasi hirati, dokler ni ob ukinitvi realke moral zaključiti svojega delovanja.

Z ukinitvijo realke pa mladinsko gibanje ni zamrlo, saj so kmalu ustanovili Idrijski odesk »Dr. Jugovo dijaško srenjco, ki je bila odsek gorške »Adrije«.

Katoliško dijaštvo se je zbiralo že pred vojno v svoji kongregaciji, po vojni pa v svoji »Primorski jugoslovanski Zvezi«. V soboto se bodo zbrali v Ljubljani poleg Idričanov tudi učenci realke in člani nekdanjih dijaških organizacij v Idriji. Obujali se bodo spomini na nekdanja dijaška leta, oživila bodo mladostna prijateljstva in vse misli naj ponopajo tudi tja v kotlini onkraj meja k naši ljubljani in zlati Idriji. V njenem imenu bodite vsi njeni nekdanji gostje prav priščno pozdravljeni.

Klub ni mogel v mišlju poslovni dobi prideti nobne tekme v prvi vrsti zaradi slabih snežnih razmer in pa zaradi odložitosti tekmovalcev. Odbor je priredil 3 tečaje na Pokljuki. Društvo razpolaga trenutno s 112 tekmovalci, od katerih je 70 verifikiranih. Zlasti je veliko zanimanje za skoke in lahko klub danes postavi 30 izvežbanih skakalcev. Pri mladini, na katero se nloga posebna pažnja, se je vzbujalo zanimanje za tek. Klub je pokazal visoko stopnjo, ki jo zavzema v jugoslovanskem smučarstvu s tem, da je od 16 olimpijskih reprezentantov prispeval 7 svojih članov. Klubov član Šrnel je bil deležen od strani JZSS največjega priznanja s podelitvijo zlatega saveznega znaka. Klub ima v svojih vrstah s Tomtom Dečmanom podsaveznega in državnega prvaka v norveški kombinaciji. Tudi 2. mesto je zasedel v državnem prvenstvu klubov član Bačler. Za bodočo sezono so na sporedu naslednje prireditve: 15. XI. medklubski cross-country pod Rožnikom, 26. XII. medklubski skakalna tekma o priliki oficijelne otvoritve 60-metrski skakalnici na Pokljuki, 6. I. 1937 klubski dan v Ljubljani s tekmo na 15 km za seniorje in 8 km za juniorje, 28. II. medklubski skakalna tekma za Rovanoz memorial v Ljubljani, 7. III. 50 km vztrajnostna tekma na Pokljuki, 28. in 29. III. medklubski smuk in slalom na Lipanji na Pokljuki. Klub bo z današnjim dnevom

otvoril gimnastični tečaj za svoje tekmovalce, ki bo trajal do 15. XII. Od 24. XII. do 10. I. bosta dva osrednjevna tečaja v norveški kombinaciji za člane, v januarju pa enotedenski tečaj za članice. O Veliki noči bo na Pokljuki za člane 10 dnevni tečaj v alpski kombinaciji.

Za konzorcij smučarskega doma je poročal g. dr. Orel, nikar je predsednik JZSS dr. Marušič čestital klubu na dosegjenih uspehih, češ, da je Sm. K. Ljubljana vodilni član JZSS. Po poročilu revizorja je bila staremu odboru izročena razrešnica s pohvalo.

Po 10 minutnem odmoru so sledile volitve. Na predlog g. Dečmana je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: predsednik Ante Gnidovec, podpredsednik dr. Filip Orel, tajnik I. Oton Omerzu, tajnik II. Franjo Kopriva, blagajnik Aleksander Korenini, gospodar Ferdo Drofenik; odborniki dr. Ivo Pirč, Koruza Franc, Zupan Bogdan, Kurner Oskar, Golob Vladimir, Deu Stanko; namestniki Vogrič Ernest, Vučnik Lado, Fajdiga; revizorja Horčar in Kristan. V tehnični odbor z načelnikom Gnidovcem in namestnikom Zupanom je bilo izvoljenih 18 članov.

Predsednik je podal zborovalcem pojasnila glede stališča kluba do nadrejenih instanc, kjer je zlasti omenil planiške skakalne tekme in vzroke, da so člani Sm. K. Ljubljane podali demisijsko v odboru JZSS. Zborovanje je bilo s tem zaključeno.

Princ Alfons Bourbonski umrl

Bu je eden izmed duševnih očetov sedanje državljanske vojne v Španiji

Poročali smo že o tragični smrti princa Alfonsa Bourbonskega. V ponedeljek popoldne ga je na Dunaju povozil počasni avto, ki se mu štelini princ ni mogel ogniti. Bil je težko ranjen in ponoči je umrl. Don Alfonso je bil poglavar Bourbonskega doma in eden izmed duševnih očetov sedanje državljanske vojne v Španiji, kajti z njegovim izrecnim dovoljenjem se bori med uporniki proti madridski vladi več tisoč karlistov pod vodstvom generala Mola. Don Alfonso Carlos Bourbonski pa ni bil samo poglavar Bourbonskega doma, temveč se je v mladih letih kot pretendent na španski prestol boril tudi proti španski republiki in zapisal svoje ime v špansko zgodovino s krvavimi črkami.

Alfonso Carlos Bourbonski se je rodil 12. septembra 1949. v Londonu kot sin Carlosa, vojvode madridskega, ki bi moral po pravici prvorojenstva zasedati španski prestol, pa so bile s sklepom Cortesom njemu in njegovim potomcem odvzete pravice nasledstva. Alfonso Carlos je služil v takratni papeški armadi in se je udeležil leta 1780. bojev proti Piemontu. Ko se je dal njegov brat leta 1873 proglasiti proti prvi španski republiki za kralja kot Karla VII. je organiziral upor baskiških provinc, je izstopil Alfonso iz papežev službe,

odpotoval v Španijo in organiziral v Kataloniji vzhodno uporniško armado, proti kateri je bil poslan republikanski general de la Iglesia. Alfonsov uporniki so ga porazili v krvavi bitki pri Cuenci, 32 km od Madrida.

V utrjeni Cuenci, ki jo je Alfonso zavzel, je nastalo krvavo klanje. Don Alfonso se je udeležil bojev tudi s svojo ženo, portugalsko princeso Mario de la Neves, teto avstrijskega nadvojvode Franca Ferdinanda, s katero se je bil oženil leta 1871. Oba sta pa bil končno iz Španije izgnana in pobegnita sta v Avstrijo, najprej v Graz, kjer so pa proti Alfonso ogorčeno demonstrirali študenti, tako da so morali univerzo začasno zapreti. Pozneje se je Alfonso preselil na Dunaj in igral pomembno vlogo na dvoru Franca Jožefa I. Po razpadu cesarstva v Avstriji je ostal s svojo ženo na Dunaju in stanoval je večinoma v svoji palači na Teresianumstrasse, kjer je vzdrževal do svoje smrti vladarski dom, seveda v majhnem obsegu. Ko je leta 1932. umrl njegov brat don Carlos, je izdal don Alfonso proglas, ki v njem pravi, da se veja Bourbon-Este, katere poglavar je postal, nikoli ne bo odpovedala pravicam španskega prestola.

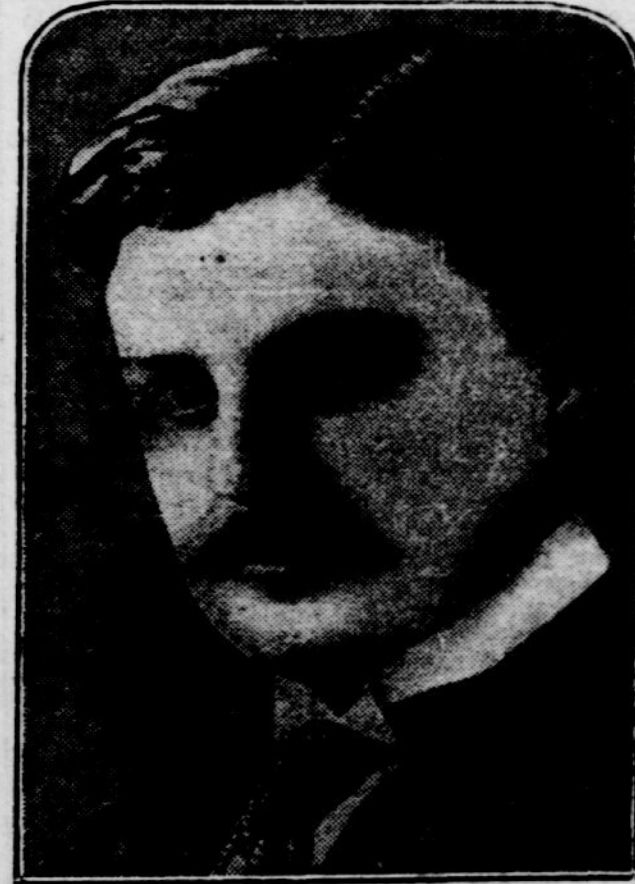
Milijardna dedščina

Na Alzasem je več sto ljudi, ki upajo, da postanejo najpogostejši v enem letu milijonarji in se celo multimilijonarji. Upajo, da jim bo prisojena ogromna dedščina po umrli Amerikanci Henrietti Garrettovi, ki je umrla pred leti v državi Pensilvaniji in zapustila v našem denarju blizu dve milijardi. Henrietta Garrettova, rojena Schaffer ni določila svojega dediča. Sama je bila edina in zadnja potomka Kristofa Schafferja, ki se je izselil v Ameriko v prvi polovici preteklega stoletja in položil tam temelje ogromnega rodbinskega premoženja. Za to premoženje se poteguje nad 10.000 dozdennih dedičev. Človek bi ne verjel, da se more potegovati za dedščino toliko ljudi, toda pomisliti moramo, da so raztreseni po vsem svetu. Največ jih je pa na Alzasem in v Nemčiji.

Država Pensilvanija je zahtevala od vseh dokaze o dnevu in kraju rojstva Kristofa Schafferja in o sorodstvu z njim. Te dokaze je treba doprinesiti do 15. oktobra, sicer se pa bo odločilo o usodi dedščine 3. aprila 1937. Že zdaj je pa sodišče odločilo, da so od vseh pravic do dedščine izključeni vsi potomci v stranskem kolenu. Ker je pa Schafferjev v Nemčiji in na Alzasem mnogo, ne bo tako lahko najti pravih dedičev. Nemški tisk je že našel pravega v Berlinu, francoski pa v Strassburgu. Najvernejši tekmeč je pa v Pensilvaniji in sicer davčna uprava, ki se prav nič ne ogreva za to, da bi nastopilo milijardno premoženje pot v Evropo.

Novi predsednik DN

Novi predsednik Društva narodov v Zvezi Carlo Saavedra Lamas je slaven mož v svoji argentinski domovini. Njemu gre

zasluga, da so romansko-ameriške države podpisale pogodbo, s katero obsojajo napadalne vojne in ne priznajo nobene zasedbe ozemlja s pomočjo orožja, tega vse obdobje vrednega dejanja proti vzvišeni ideji miru. Tako se glasi besedilo pogodbe, ki je dal pobudo za njo novi predsednik Društva narodov in najbrž mu je zato zeneva tudi izkazala toliko zaupanja.

Saavedra Lamas je bil rojen v Buenos Airesu v ugledni argentinski rodbini, ki je igrala v zgodovini Argentine pomembno vlogo. Njegov praded general Cornelia de Saavedra je bil predsednik prve argentinske vlade na pragu neodvisnosti Argentine. Njegov ded Mariano Saavedra je bil guverner province Buenos Aires Zgodovinar Andre Saavedra, ded po materini strani, je bil poslanik na brazilskem dvoru in se je zmagovito boril proti tiranu Rosaru v zavezništvu z Urugvajem in Brazilijo. Carlo Saavedra Lamas sam je pa odličen pravnik mednarodnega slovesa.

Že eno leto Te ni...

Stanetu Seunigu v spomin

Ljubljana, 1. oktobra.

Pred enim letom si odšel iz naših vrat. Brez slovesa, nenadoma. Nikomur nisi stisnil roke v slovo, nikomur rekel »Zbogom« ne »Na svidenje«. Tako ne vemo, pri čem da smo. Odšel si — in ni Te več.

Pred enim letom smo Te spremlili v žalostnem sprevodu. Spredej voz in krata na njem — in v kusti Stane. Ali je to res mogoče?

In vendar je res. Že celo leto Te pogrešamo vsi Tvoji sporniki sodelavci in prijatelji. Ni Te več med nami, in — kako bi rekel — mi več onega poleta, ki si ga znal s svojim prožnim duhom dati vsakemu sportnemu pokretu.

Usoda zahteva žrtve — in zahtevala je Tebe. Vihar je podrl topol-trepotliko. Kvisku so šle Tvoje misli, kvisku je šlo Tvoje stremenje. Pa niti vetriča ni bilo treba, vse Tvoje misli so se odražale v večnem nemiru. Mogoče je to: ta večni nemir v Tebi Te je potegnil iz naših vrst.

Topola, trepotlička v vsaki sapi, ni več. Očitali smo mi, popotniki, Tvoji prijatelji. A nismo šli dalje. Ob česti sedimo in menimo se: tukaj je stal topol, visok, navzgor obrnjen. Zdal ga pa ni več in pusta je pokrajina brez njega.

Tako je brez Tebe — Stane! Ni Te več. Že eno leto podivja sam in tihi. Tam daleč od nas. In nikdar več Te ne bo nazaj med nas.

Spavaj sladko, Stane — in prosí Boga za nas. Da nam da krepko voljo stopati po poti, ki si je Ti tako jasno zazidal.

Motociklisti.

VSE JE OKROGLJO

— Kako se godi tvojemu sinu? — Ah, ne govori mi o tem ciganu! Jaz sem začel iz nič, on bo pa z nič končal.

V KINU

Visok mlad mož s svojo lepo spremljevalko se vrača po odmoru v kinu na svoje mesto. Preden pa stopi v vrste sedežev, vpraša na kraju sedečega gospoda: — Ali sem vam stopil na nogo, ko sem odhajal? — Seveda ste mi, pa še pošteno! — odgovori gospod.

Visok mlad mož se obrne tedaj k svoji spremljevalki, rekoč: — Dobro torej, zdaj vidim, da je to prava vrata.

Občni zbor SK Ljubljane

Klub šteje 410 članov in ima 112 tekmovalcev

Ljubljana, 1. oktobra. Ob lepi udeležbi članstva je imel Smučarski klub Ljubljana v paviljonu restavracije Zvezde sinoči svoj občni zbor. Zborovanje je otvoril predsednik g. Gnidovec, ki je med drugim pozdravil tudi navzočega predsednika JZSS g. dr. Marušiča. Nato je v kratkih obrih podal pregled dela v pretekli poslovni dobi in zlasti poudaril, da je bila polovica jugoslovanske reprezentance iz članov SK Ljubljane.

Tajniško poročilo je podal g. Kopriva. Tekmovalci so v začetku sezone obiskovali kondicijski trening pod vodstvom g. Soukala. Poročilo dalje navaja težave s katerimi se je moral boriti klub pri opremljanju tekmovalcev, kar je bilo povezano z velikimi stroški. Med letom sta bila ustanovljena damski in mladinski od-

sek. Na koncu se je tajnik zahvalil banki, ki upravlja za pomoč pri gradnji 60 metrske skakalnice na Pokljuki. Klub bo v kratkem izdal reliefno karto Pokljuke v izdelavi Oskara Dečina. Društvo je šlo v začetku poslovnega leta 370 članov, ki je do danes naraslo na 410, vendar se bo število nekoliko znižalo, ker bodo odpili člani, ki niso poravnali članarine.

Bračnik g. Korenini je navajal, da so znašali klubovi izdatki 29.600 Din. Od tega je odplačano največ za gradnjo skakalnice (17.461 Din) in na pripravo tekmovalcev (11.649 Din). Dobrodoči so znašali 13.872 Din. Prihodn. klaj je bil krit s posojilom. Za gospodarskim poročilom g. Drogeniča je poročal tehnični referent g. Zupan. Vse dele kluba je bilo v znamenju priprave za Glasen-Parkentkirchen. Olimpijski kandidati so imeli poseben trening.

EMILE GABORIAU

22

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

— Imam gotove obveznosti. Mar morem seči po skupnem premoženju, ki sem ga došle upravljal? Menda ne.

— Ne smete. In glejte, veseli me, da ste mi to povedali. Štorite mi uslugo.

— Od srca rad. Kakšno?

— Pomislite, da imam v svoj pisarni mizi dva nati ali petnaest tisoč frankov, ki so mi silno napoti. Menda razumete, da sem star, da so mi opešale moči in če bi kdo mislil...

— Bal bi se... je hotel pripomniti advokat.

— Eh, jutri jutraj jih vam prinesem. — je dejal starec.

Ko je pa pomislil, da poide k preiskovalnemu sodniku Daburonu in da morda ne bo prost, kadar se mu bo zahotelo, je pripomnil:

— Ne, jutri ne, še noco! Ta vražji denar ne preživi pri meni nobene noči več.

Odhitel je iz sobe in se kmalu vrnil s petnajstimi tisočaki v roki.

— Če vam ne bo zadostovalo. — je dejal in izročil denar Noelu, imam še.

— Takoj vam dam potrdilo. — je pripomnil advokat.

— Meni? Čemu neki? Jutri bo dovolj časa za to.

— Kaj pa če ponoči umrem?

— No. — je pripomnil starec, misleč na svojo oporoko, bom pa podedoval po vas. Lahko noč! Prošili ste me za nasvet in potrebna mi je noč, da dobro premislim. Pojem celo malo na izprehod. Če bi šel takoj spat, bi me mučile težke sanje. No torej, dragi fant, pogum in potrpežljivost! Kdo ve, morda pa dela ta hip za vas Previdnost.

Odšel je. Noel je pustil vrata priprta in prisluškoval je odmevu na stopnicah izgubljenih se korakov. Kmalu je zaslišal, kako je oče Tabaret de al: Odprite, prosim in kako so se zaoputnili vrata za njim.

Počakal je še nekaj trenutkov, potem je pa vzel iz predalčka zavitek, spravil v žep bankovce svojega starega prijatelja in zapustil svoj kabinet, ki ga je pred odhodom dobro zaklenil. Na stopnicah se je ustavil. Nastavil je uho, kakor da sliši stokanje gospe Gerdyjeve. Ker pa ni bilo nobenega glasu, je odšel po prstih doli in kmalu je bil na ulici.

V

K stanovanju gospe Gerdyjeve je spadala tudi shramba v pritličju, kamor so spravljali nekoč vozove. Napravila je iz nje skladišče, kamor je spravljala vsakovrstno navlako, staro pohištvo, staro posodo in drugo tako robo. Tja so spravljali tudi zaloge drv in premoga za zimo.

Ta stara shramba je imela na ulico vrata, ki so

bila dolgo zazidana. Noel jih je bil dal pred leti skrajaj odkopati in pritrditi na nje ključavnico. Skozi ta vrata je lahko odhajal in prihajal, ne da bi ga hišnik opazil.

Skozi ta vrata je advokat previdno odšel iz hiše in jih tiho zaprl za seboj.

Zunaj je za hip obstal na hodniku kakor da razmišlja, kam bi krenil. Potem se je po počasi napotil proti kolodvoru Saint-Lazare in ko je slučajno privozil mimo izvožek, mu je namignil, naj ustavi.

— Ulica Faubourg-Montmartre, na vogalu ulice Provence, — mu je naročil Noel in sedel v kočijo.

— In dobro poženite!

Tam je advokat izstopil in videč, da je izvožek že dovolj daleč od njega, je zavil v ulico Provence ter pozvonil na vratih ene najlepših hiš v tej ulici. Vrata so se takoj odprla.

Ko je šel Noel mimo hišnikovega stanovanja, ga je le-ta spoštljivo in obenem priateljsko pozdravil, kakor pozdravljajo pariški hišniki najemnike. Čijih roke so vedno radodarno odprte.

V drugem nadstropju se je advokat ustavil, vzel iz žepa ključ in vstopil v srednje veliko sobo kakor da je doma.

Čim je zaskrpal ključ v ključavnici, se je pojavila na pragu mlada, dokaj lepa komornica drznega pogleda.

— Ah, gospod! — je vzkliznila. Ta klic se ji je izvil iz grla baš tako glasno, da so ga lahko slišali na drugem koncu stanovanja in da je lahko služil za signal. Bilo je kakor da je zaklicala: Pozor! Zde-

lo se je, da Noel tega ni opazil.

— Je gospa doma? — je vprašal.

— Da, in zelo jezna je na gospoda. Takoj jutraj je hotela poslati ponj. Potem je pa dejala, da pojde sama k njemu. Morala sem napeti vse sile, da sem jo pripravila do izpolnitve gospodovih ukazov.

— Dobro ste storili. — je dejal advokat.

— Milostiva gospa je v salonu za kadilce. — je nadaljevala komornica. Pripravljam ji skodelico čaja. Ali naj ga pripravim tudi gospodu?

— Da. — je odgovoril Noel. — Posvetite mi, Charlotta.

Skozi sijajno opremljeni salon v slogu Ludvika XV. je prišel v salon za kadilce.

Na divanu je čepela še mlada žena s cigareto v ustih. Čeprav je vladala tu tropična vročina, je bila zavita še v topel šal.

Bila je drobna, toda njen vrat, ramena in roke so bile lepo okrogle. Njene roke z dolgimi prsti in rdečastimi nohti so bile kakor skrbno obrušeni dragulji. Njene noge v svilnenih nogavicah, tenkih kakor pajčevina, so bile same zase pravo čudo.

Ni bila lepa, toda njen obraz je spadal med one, ki si jih človek ne izbriše tako lahko iz spomina. Njeno čelo je bilo precej visoko, obrvi kakor da so pobarvane s kitajskim barvilom. Nasprotno je bila pa njena gladka polt lepo blela, nene črne, zamestaste oči so imele veliko privlačno moč, zobje so se ji lesketali nalik biserom, a izredno bujni lasje so bili mehki in črni, valoviti, modrikasto blesteči.

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ — OD PAULINA —

KER SO VSI PRVOVRSTNI KROJAŠKO ROČNO DELO, VSLED CESAR ODBRZE ZA VEDNO SVOJ EKSAJTI KROJ. DAMSKA KONFEKCIJA PAULIN, LJUBLJANA, ZVEEDA.

Srečajo Josip Zupancič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jemšek. — Za upravo in inercatni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.